

บทที่ 3

วิธีการทดลอง

1. การสำรวจและศึกษาลักษณะอาการของโรคแอนแทรกโนสในแปลงปลูกสตรอเบอรี่

เก็บตัวอย่างของสตรอเบอรี่จาก ก้านใบ ไหล ช่อดอก และผล ที่แสดงอาการของโรคแอนแทรกโนส สุ่มเก็บตัวอย่างที่อาการของโรคแอนแทรกโนสจากแหล่งที่ผลิตสตรอเบอรี่ 4 อำเภอของจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ จอมทอง สะเมิง แม่ว่าง และแม่แจ่ม ถ้ายรูปลักษณะอาการ และเก็บใส่ถุงพลาสติกเพื่อนำมาแยกหาเชื้อสาเหตุของโรคโดยกำหนดจุดเก็บรวบรวมตัวอย่างดังนี้

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนห้วยแห้ง อำเภอจอมทอง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง

สถานีวิจัยผลิตพันธุ์พืชปลอดโรค มูลนิธิโครงการหลวง อำเภอแม่ว่าง

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แฮ อำเภอแม่แจ่ม

2. การแยกเชื้อให้บริสุทธิ์จากตัวอย่างพืช

นำส่วนของสตรอเบอรี่ คือ ก้านใบ ไหล ช่อดอกและผล ที่แสดงอาการของโรคแอนแทรกโนสมาล้างเพื่อกำจัดสิ่งสกปรกที่ติดมากับชิ้นส่วนพืช จากนั้นนำเนื้อเยื่อมาตัดโดยให้มีส่วนที่แสดงอาการติดกับเนื้อเยื่อส่วนปกติขนาด 2 - 3 มิลลิเมตร จุ่มอยู่ในแอลกอฮอล์ 70 เปอร์เซ็นต์ 40 วินาที แล้วนำไปฆ่าเชื้อที่ผิวด้วย 10 เปอร์เซ็นต์ของแคลเซียมไฮโปคลอไรท์ นาน 5 นาที แล้วจึงล้างด้วยน้ำกลั่นที่นิ่งฆ่าเชื้อแล้ว 3 ครั้ง ซับชิ้นส่วนบนกระดาษทิชชูที่ผ่านการฆ่าเชื้อแล้ว จากนั้นนำไปวางบนอาหาร potato dextrose agar (PDA) จำนวน 4 ชิ้นต่อจานเลี้ยงเชื้อ บ่มที่อุณหภูมิ 28 องศาเซลเซียส จากนั้นทำการแยกเชื้อบริสุทธิ์ เมื่อเชื้อเจริญเต็มจานเลี้ยงเชื้อแล้วเก็บเชื้อโดยวิธี paper disc culture เพื่อใช้ในการทดสอบการก่อโรค

3. การศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยาของเชื้อราสาเหตุโรคแอนแทรกโนสของสตรอเบอร์รี่

นำเชื้อราบริสุทธิ์ที่แยกได้จากส่วนของก้านใบ ใหล ช่อดอก และผล ที่เก็บไว้ในรูป paper disc culture มาเพิ่มปริมาณบนอาหาร PDA เพื่อมาศึกษาลักษณะการเจริญเติบโตของเส้นใย สี โคลโลนี และขนาดสปอร์ ด้วยวิธี slide culture โดยเตรียมแผ่นสไลด์แก้ววางในจานเลี้ยงเชื้อที่มีแท่งแก้วรูปตัว V รองอยู่และมีกระดาษรองที่ก้นจาน 1 แผ่น ตัดชิ้นวุ้น PDA ขนาด 0.5×0.5 เซนติเมตร รองบนแผ่นสไลด์แก้ว นำเชื้อราสาเหตุที่ต้องการศึกษาปลูกลงบนชิ้นวุ้นทั้ง 2 ด้าน ปิดชิ้นวุ้นด้วยแผ่นปิดสไลด์ เติมน้ำกลั่นที่นิ่งฆ่าเชื้อลงบนกระดาษรองในจานอาหารพอชุ่ม จากนั้นปิดฝาจานอาหาร แล้วบ่มเชื้อ ที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 3 - 5 วัน บันทึกผลการทดลอง

4. การทดสอบความสามารถในการทำให้เกิดโรคของเชื้อราสาเหตุโรคแอนแทรกโนส

นำเชื้อราสาเหตุโรคที่แยกได้จากส่วนก้านใบ ใหล ช่อดอก และผล เพิ่มปริมาณบนอาหาร PDA บ่มเชื้อที่อุณหภูมิห้อง เมื่อเชื้อเจริญเต็มจานเลี้ยงเชื้อ เตรียม inoculums ในรูปสปอร์แขวนลอย (spore suspension) โดยนำน้ำกลั่นที่ฆ่าเชื้อเทลงในจานอาหารที่มีเชื้อสาเหตุเจริญเต็มจาน ใช้แท่งแก้วชุบแล้วกรองเส้นใยผ่านผ้าขาวบางที่ฆ่าเชื้อปรับปริมาณสปอร์ให้มีความเข้มข้น 2×10^6 สปอร์ต่อมิลลิลิตร นำเชื้อราสาเหตุโรคหยดลงบนใบสตรอเบอร์รี่แต่ละใบย่อย จุดละ 5 10 และ 15 ไมโครลิตรตามลำดับ หลังจากปลูกเชื้อนำขึ้นพืชไปบ่มเชื้อในกล่องที่มีกระดาษทิชชูชุบน้ำกลั่นฆ่าเชื้อจนชื้น แล้วนำไปเก็บในห้องที่มีอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส 3 วัน บันทึกผล การให้คะแนนระดับความรุนแรงของโรคให้ค่าดังนี้ตั้งแต่ 0 – 5 ตามวิธีการของ (สปีคคีย์, 2540) โดยมีรายละเอียดของแต่ละระดับดังนี้

ระดับที่ 0 = ไม่แสดงอาการของโรค

ระดับที่ 1 = แสดงอาการของโรค 2 - 10 เปอร์เซ็นต์

ระดับที่ 2 = แสดงอาการของโรค 11 - 20 เปอร์เซ็นต์

ระดับที่ 3 = แสดงอาการของโรค 21 - 30 เปอร์เซ็นต์

ระดับที่ 4 = แสดงอาการของโรค 41 - 50 เปอร์เซ็นต์

ระดับที่ 5 = พืชแสดงอาการของโรค (ตายทั้งต้น) 70 - 90 เปอร์เซ็นต์

5. การทดสอบประสิทธิภาพของเชื้อปฏิปักษ์ในการป้องกันและยับยั้งโรคแอนแทรกโนสภายในแปลงปลูก

การเตรียมแปลง การทดลองครั้งนี้ใช้แปลงบนพื้นที่สูง 750 เมตรเหนือระดับน้ำทะเล ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกสตรอเบอร์รี่ทั่วไปของเกษตรกรที่ผลิตสตรอเบอร์รี่เป็นการค้า เริ่มจากการทำความสะอาด

แปลงโดยกำจัดวัชพืชและเศษวัสดุต่างๆ ก่อนที่จะไถพรวน และตากดิน จากนั้นเตรียมแปลงปลูก ต้นสตรอเบอรี่ กว้าง 50 เซนติเมตร ยาว 5 เมตร ระยะห่างระหว่างแปลง 1 เมตร โดยให้ระยะห่างระหว่างต้นสตรอเบอรี่อยู่ที่ 50 เซนติเมตร และปลูกต้นกล้าสตรอเบอรี่

การเตรียมต้นสตรอเบอรี่ นำไหลสตรอเบอรี่พันธุ์ 329 จากแปลงปลูกที่ปราศจากโรคโดยใช้ ต้นแม่พันธุ์จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ มาผลิตต้นไหลในสภาพโรงเรือนปลอดโรค หลังจากนั้นย้าย ปลูกต้นไหลอายุ 1 เดือนลงในแปลงทดลอง ให้น้ำด้วยระบบน้ำหยดจนต้นสตรอเบอรี่อายุ 1 เดือน หลังปลูกในแปลง ซึ่งต้นจะอยู่ในสภาพสมบูรณ์เต็มที่ จึงเริ่มการทดลอง

กรรมวิธีการทดสอบที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของสารเคมีและเชื้อปฏิปักษ์ในการ ป้องกันโรคแอนแทรคโนส โดยการพ่นสารเคมีกำจัดเชื้อรา mancozeb ความเข้มข้น 800 ppm และ พ่นสปอร์เชื้อรา *T. harzianum* ที่ระดับความเข้มข้น 10^6 และ 10^8 spore/ml และ cell suspension เชื้อ แบคทีเรีย *S. plymuthica* AIC1 ที่ความเข้มข้น 10^5 และ 10^6 cell/ml ผสม Tween 20 ตามลำดับ ก่อน ปลูกเชื้อสาเหตุโรค 3 และ 7 วันตามลำดับ การปลูกเชื้อสาเหตุของโรคโดยพ่นสปอร์แขวนลอยของ เชื้อรา *C. gloeosporioides* ความเข้มข้น 10^6 spore/ml ผสม Tween 20 ให้ทั่วต้นสตรอเบอรี่ การปลูก เชื้อกระทำในช่วงเวลาประมาณ 16.00 น. และเพื่อให้เชื้อสาเหตุของโรคสามารถเข้าทำลายต้นสตรอ เบอรี่ได้ดี จะให้น้ำกับต้นสตรอเบอรี่โดยการพ่นฝอยก่อนปลูกเชื้อประมาณ 30 นาที

กรรมวิธีการทดสอบที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการใช้สารเคมีและเชื้อปฏิปักษ์ใน การควบคุมโรคแอนแทรคโนสการทดสอบจะทำเช่นเดียวกับกรรมวิธีที่ 1 เว้นแต่จะพ่นสารเคมีและ เชื้อปฏิปักษ์ที่ระดับความเข้มข้นเดียวกันทั้งหมดหลังจากที่ปลูกเชื้อสาเหตุของโรคแล้ว 3 และ 7 วัน ตามลำดับ

การประเมินการเกิดโรคและผลของการใช้สารเคมีและเชื้อปฏิปักษ์ของทั้งสองกรรมวิธี โดย เปรียบเทียบกับชุดควบคุม ที่พ่นน้ำกลั่นมาเชื่อกับชุดเปรียบเทียบที่พ่นด้วยสปอร์ของเชื้อราสาเหตุ โรคเพียงชนิดเดียวที่เวลา 3 และ 7 วันทั้งก่อนและหลังการใช้สารเคมีและเชื้อปฏิปักษ์นำมาคำนวณ เปอร์เซ็นต์การเกิดโรคและการยับยั้ง ตามกรรมวิธีของ (สืบศักดิ์, 2540) การวางแผนการทดลอง แบบ Split Plot in Randomized Complete Block Designทำการทดลองทั้งหมด 3 ซ้ำ เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ยโดยใช้ DMRT โดยมีปัจจัยหลักเรื่องระยะเวลาในการทดลองแบ่งออกเป็น 4 ปัจจัย ได้แก่

ปัจจัย 1 (M_1) พ่นเชื้อปฏิปักษ์ 3 วัน ก่อนทำการปลูกเชื้อ *C. gloeosporioides*

ปัจจัย 2 (M_2) พ่นเชื้อปฏิปักษ์ 7 วัน ก่อนทำการปลูกเชื้อ *C. gloeosporioides*

ปัจจัย 3 (M_3) พ่นเชื้อปฏิปักษ์ 3 วัน หลังทำการปลูกเชื้อ *C. gloeosporioides*

ปัจจัย 4 (M_4) พ่นเชื้อปฏิปักษ์ 7 วัน หลังทำการปลูกเชื้อ *C. gloeosporioides*

และปัจจัยรองในการทดลอง คือเชื้อปฏิปักษ์และสารเคมีกำจัดเชื้อราทั้งหมด 7 ปัจจัยรอง ซึ่งได้แก่

ปัจจัย 1 (S_1) ชุดควบคุมเชื้อ

ปัจจัย 2 (S_2) ฟ่นสารเคมีกำจัดเชื้อรา mancozeb 800 ppm

ปัจจัย 3 (S_3) ฟ่น spore suspension ของเชื้อรา *T. harzianum* 10^6 spore/ml

ปัจจัย 4 (S_4) ฟ่น spore suspension ของเชื้อรา *T. harzianum* 10^8 spore/ml

ปัจจัย 5 (S_5) ฟ่น cell suspension ของเชื้อ *S. plymuthica* AIC1 10^5 cfu/ml

ปัจจัย 6 (S_6) ฟ่น cell suspension ของเชื้อ *S. plymuthica* AIC1 10^6 cfu/ml

ปัจจัย 7 (S_7) ชุดควบคุมน้ำเปล่า

$$\text{สูตร \% การเกิดโรค} = \frac{\text{ผลรวมของการเกิดโรคในชุดทดสอบ}}{\text{จำนวนต้นที่สุ่ม}} \times 100$$

$$\text{สูตร \% การยับยั้งการเกิดโรค} = \frac{\% \text{ การเกิดโรคชุดควบคุม (ที่ปลูกเชื้อสาเหตุ)} - \% \text{ การเกิดโรคชุดทดสอบ}}{\% \text{ การเกิดโรคชุดควบคุม (ที่ปลูกเชื้อสาเหตุ)}} \times 100$$

ตาราง 2 แผนผังแปลงทดลอง จำนวนแปลงทดลองย่อย สำหรับการทดสอบการป้องกันโรค
โดยสารเคมีกำจัดเชื้อราและเชื้อปฏิชีวนะในสภาพแปลงทดลอง

M1S1	M1S7	M1S4
M1S1	M1S5	M1S2
M1S3	M1S2	M1S5
M1S4	M1S3	M1S7
M1S17	M1S6	M1S3
M1S6	M1S4	M1S6
M1S5	M1S1	M1S1

Rep.1**Rep.2****Rep.3**

M3S2	M3S6	M3S5
M3S1	M3S4	M3S7
M3S5	M3S3	M3S1
M3S7	M3S5	M3S3
M3S14	M3S2	M3S2
M3S3	M3S7	M3S4
M3S6	M3S1	M3S6

Rep.1**Rep.2****Rep.3**

M2S3	M2S4	M2S6
M2S7	M2S5	M2S1
M2S6	M2S2	M2S3
M2S5	M2S7	M2S5
M2S1	M2S3	M2S2
M2S2	M2S1	M2S4
M2S4	M2S6	M2S7

Rep.1**Rep.2****Rep.3**

M4S2	M4S1	M4S7
M4S5	M4S4	M4S1
M4S1	M4S7	M4S3
M4S4	M4S5	M4S2
M4S6	M4S2	M4S4
M4S7	M4S3	M4S6
M4S3	M4S6	M4S5

Rep.1**Rep.2****Rep.3**

6. การทดสอบประสิทธิภาพของเชื้อปฏิปักษ์ในการป้องกันและยับยั้งโรคแอนแทรกโนสในสภาพโรงเรือน

การเตรียมแปลง การทดลองครั้งนี้ใช้แปลงบนพื้นที่สูง 750 เมตรเหนือระดับน้ำทะเล ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกสตรอเบอรี่ทั่วไปของเกษตรกรที่ผลิตสตรอเบอรี่เป็นการค้า เริ่มจากการทำความสะอาดแปลงโดยกำจัดวัชพืชและเศษวัสดุต่างๆ ก่อนที่จะไถพรวน และตากดิน จากนั้นเตรียมแปลงปลูกต้นสตรอเบอรี่ กว้าง 0.5 เมตร ยาว 5 เมตร ระยะห่างระหว่างแปลง 1 เมตร โดยให้ระยะห่างระหว่างต้นสตรอเบอรี่อยู่ที่ 50 เซนติเมตร และปลูกต้นกล้าสตรอเบอรี่

การเตรียมต้นสตรอเบอรี่ นำไหลสตรอเบอรี่พันธุ์ 329 จากแปลงปลูกที่ปราศจากโรคโดยใช้ต้นแม่พันธุ์จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ มาผลิตต้นไหลในสภาพโรงเรือนปลอดโรค หลังจากนั้นย้ายปลูกต้นไหลอายุ 1 เดือนลงในแปลงทดลอง ให้น้ำด้วยระบบน้ำหยดจนต้นสตรอเบอรี่อายุ 1 เดือน หลังปลูกในแปลง ซึ่งต้นจะอยู่ในสภาพสมบูรณ์เต็มที่ จึงเริ่มการทดลอง

กรรมวิธีการทดสอบที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของสารเคมีและเชื้อปฏิปักษ์ในการป้องกันโรคแอนแทรกโนส โดยการพ่นสารเคมีกำจัดเชื้อรา mancozeb ความเข้มข้น 800 ppm และ ฟอสฟอรัสเชื้อรา *T. harzianum* ที่ระดับความเข้มข้น 10^6 และ 10^8 spore/ml และ cell suspension เชื้อแบคทีเรีย *S. plymuthica* AIC1 ที่ความเข้มข้น 10^5 และ 10^6 cell/ml ผสม Tween 20 ตามลำดับ ก่อนปลูกเชื้อสาเหตุโรค 3 และ 7 วันตามลำดับ การปลูกเชื้อสาเหตุของโรคโดยพ่นสปอร์แขวนลอยของเชื้อ *C. gloeosporioides* ความเข้มข้น 10^6 spore/ml ผสม Tween 20 ให้ทั่วต้นสตรอเบอรี่ การปลูกเชื้อกระทำในช่วงเวลาประมาณ 16.00 น. และเพื่อให้เชื้อสาเหตุของโรคสามารถเข้าทำลายต้นสตรอเบอรี่ได้ดี จะให้น้ำกับต้นสตรอเบอรี่โดยการพ่นฝอยก่อนปลูกเชื้อประมาณ 30 นาที

กรรมวิธีการทดสอบที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการใช้สารเคมีและเชื้อปฏิปักษ์ในการควบคุมโรคแอนแทรกโนส การทดสอบจะทำเช่นเดียวกับกรรมวิธีที่ 1 เว้นแต่จะพ่นสารเคมีและเชื้อปฏิปักษ์ที่ระดับความเข้มข้นเดียวกันทั้งหมดหลังจากที่ปลูกเชื้อสาเหตุของโรคแล้ว 3 และ 7 วัน ตามลำดับ

การประเมินการเกิดโรคและผลของการใช้สารเคมีและเชื้อปฏิปักษ์ของทั้งสองกรรมวิธี โดยเปรียบเทียบกับชุดควบคุม ที่พ่นน้ำกลั่นฆ่าเชื้อกับชุดเปรียบเทียบที่พ่นด้วยสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรคเพียงชนิดเดียวที่เวลา 3 และ 7 วันทั้งก่อนและหลังการใช้สารเคมีและเชื้อปฏิปักษ์นำมาคำนวณเปอร์เซ็นต์การเกิดโรคและการยับยั้ง ตามกรรมวิธีของ (สืบศักดิ์, 2540) การวางแผนการทดลอง

แบบ Split Plot in Randomized Complete Block Design ทำการทดลองทั้งหมด 3 ซ้ำ เปรียบเทียบ

ค่าเฉลี่ยโดยใช้ DMRT โดยมีปัจจัยหลักเรื่องระยะเวลาในการทดลองแบ่งออกเป็น 4 ปัจจัย ได้แก่

ปัจจัย 1 (M_1) ฟ่นเชื้อปฏิปักษ์ 3 วัน ก่อนทำการปลูกเชื้อ *C. gloeosporioides*

ปัจจัย 2 (M_2) ฟ่นเชื้อปฏิปักษ์ 7 วัน ก่อนทำการปลูกเชื้อ *C. gloeosporioides*

ปัจจัย 3 (M_3) ฟ่นเชื้อปฏิปักษ์ 3 วัน หลังทำการปลูกเชื้อ *C. gloeosporioides*

ปัจจัย 4 (M_4) ฟ่นเชื้อปฏิปักษ์ 7 วัน หลังทำการปลูกเชื้อ *C. gloeosporioides*

และปัจจัยรองในการทดลอง คือเชื้อปฏิปักษ์และสารเคมีกำจัดเชื้อราทั้งหมด 7 ปัจจัยรอง ซึ่งได้แก่

ปัจจัย 1 (S_1) ชุดควบคุมเชื้อ

ปัจจัย 2 (S_2) ฟ่นสารเคมีกำจัดเชื้อรา mancozeb 800 ppm

ปัจจัย 3 (S_3) ฟ่น spore suspension ของเชื้อรา *T. harzianum* 10^6 spore/ml

ปัจจัย 4 (S_4) ฟ่น spore suspension ของเชื้อรา *T. harzianum* 10^8 spore/ml

ปัจจัย 5 (S_5) ฟ่น cell suspension ของเชื้อแบคทีเรีย *S. plymuthica* AIC1 10^5 cfu/ml

ปัจจัย 6 (S_6) ฟ่น cell suspension ของเชื้อแบคทีเรีย *S. plymuthica* AIC1 10^6 cfu/ml

ปัจจัย 7 (S_7) ชุดควบคุมน้ำเปล่า

$$\text{สูตร \% การเกิดโรค} = \frac{\text{ผลรวมของการเกิดโรคในชุดทดสอบ}}{\text{จำนวนต้นที่สุ่ม}} \times 100$$

$$\text{สูตร \% การยับยั้งการเกิดโรค} = \frac{\% \text{ การเกิดโรคชุดควบคุม (ที่ปลูกเชื้อสาเหตุ)} - \% \text{ การเกิดโรคชุดทดสอบ}}{\% \text{ การเกิดโรคชุดควบคุม (ที่ปลูกเชื้อสาเหตุ)}} \times 100$$

ตาราง 3 แผนผังแปลงทดลอง จำนวนแปลงทดลองย่อย สำหรับการทดสอบการป้องกันโรค
โดยสารเคมีกำจัดเชื้อราและเชื้อปฏิปักษ์ในสภาพโรงเรือน

M4S2	M4S1	M4S7
M4S5	M4S4	M4S1
M4S1	M4S7	M4S3
M4S4	M4S5	M4S2
M4S6	M4S2	M4S4
M4S7	M4S3	M4S6
M4S3	M4S6	M4S5
Rep.1	Rep.2	Rep.3

M1S1	M1S7	M1S4
M1S2	M1S5	M1S2
M1S3	M1S2	M1S5
M1S4	M1S3	M1S7
M1S17	M1S6	M1S3
M1S6	M1S4	M1S6
M1S5	M1S1	M1S1
Rep.1	Rep.2	Rep.3

M2S3	M2S4	M2S6
M2S7	M2S5	M2S1
M2S6	M2S2	M2S3
M2S5	M2S7	M2S5
M2S1	M2S3	M2S2
M2S2	M2S1	M2S4
M2S4	M2S6	M2S7
Rep.1	Rep.2	Rep.3

M3S2	M3S6	M3S5
M3S1	M3S4	M3S7
M3S5	M3S3	M3S1
M3S7	M3S5	M3S3
M3S14	M3S2	M3S2
M3S3	M3S7	M3S4
M3S6	M3S1	M3S6
Rep.1	Rep.2	Rep.3

7. ประสิทธิภาพของเชื้อปฏิปักษ์ต่อจำนวนไหมดและจำนวนเส้นไหม

หลังจากเก็บข้อมูลเปอร์เซ็นต์การเกิดโรคแอนแทรกคโนสและเปอร์เซ็นต์การยับยั้งการเกิดโรคแอนแทรกคโนสเสร็จ ทำการใส่ปุ๋ย ให้น้ำ กำจัดวัชพืช ให้น้ำตามความต้องการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเก็บข้อมูลเส้นไหมและด้นไหมที่อยู่ทั้งในแปลงและ โรงเรือนเพื่อนำมาเปรียบเทียบข้อมูล

สถานที่ดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

1. ห้องปฏิบัติการชีวโมเลกุลและห้องถ่ายเนื้อเยื่อพืช ศูนย์วิจัยเทคโนโลยีชีวภาพด้านพืช มวลนิธิโครงการหลวง
2. สถานีวิจัยผลิตพันธุ์พืชปลอดโรค มวลนิธิโครงการหลวง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

เดือนมกราคม พ.ศ. 2553 - เดือนกันยายน 2555